

Sprawozdanie podsumowujące pracę Grupy Wymiany Doświadczeń na spotkaniu 6 marca 2012 roku w Rokietnicy

Sektory usług – zarządzanie oświatą w gminach wiejskich

Moderator: Wojciech Marchlewski

Cykl 2011 – 2012

Uczestnicy - przedstawiciele gmin:

- Rokietnica
- Koźminek
- Mieścisko
- Budzyń

Prezentacja organizacji oświaty w gminie gospodarzy

Uczestnikami spotkania byli reprezentanci wybieralnych władz samorządowych i przedstawiciele administracji, czyli osoby mające bezpośredni wpływ na zarządzanie usługami oświatowymi w gminie w podziale: jedna osoba z poziomu zarządzania strategicznego (kierownictwo), jedna osoba z poziomu średniego szczebla kierowniczego oraz jedna osoba z poziomu bezpośredniego zarządzania oświatą w gminie. Na spotkanie zostali zaproszeni także kierujący placówkami oświatowymi z terenu gminy – zespołu szkół, gimnazjum i zespołów przedszkolnych.

Spotkanie otworzył wójt gminy Rokietnicy pan Jacek Bartosz Derach. Zapoznał on uczestników spotkania z historią gminy, strategią gminy w zakresie oświaty oraz realizowanymi i planowanymi inwestycjami. Uczestnikom spotkania zaprezentowano nowe gimnazjum oddane do użytku we wrześniu 2011 roku. Następnie wójt omówił według zaproponowanego przez schematu funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie gminy Rokietnica.

- Strategia realizacji zadań oświatowych w gminie
- Typy placówek oświatowych
- Liczba dzieci objętych edukacją przedszkolną w zakresie 3-4 latków.
- Organizacja oddziałów przedszkolnych w przedszkolach i szkołach podstawowych
- Efekty edukacji – wyniki sprawdzianu 3 i 6 klasistów, gimnazjalistów
- Finansowanie zadań oświatowych w gminie – subwencja a koszty bieżące

Szczególną uwagę wójt gminy Rokietnica zwrócił na kwestie zmian w popycie na usługi edukacyjne na terenie gminy. Gmina Rokietnica konkuruje z Poznaniem w kwestii edukacji w za-

kresie szkoły podstawowej i gimnazjalnej. Do tej pory część uczniów, którzy rozpoczęli naukę w szkołach Poznania kontynuowała ją tam nadal, pomimo zmiany miejsca zamieszkania. Jedną z przyczyn była negatywna opinia o poziomie edukacji oraz bezpieczeństwa w szkole. Kolejną interesującą kwestią był zwrot odpłatności za usługi świadczone przez przedszkola. Omówiono przypadek zwrotu odpłatności rodzicom za niewykorzystane czas nauki w przedszkolu. W przedszkolu samorządowym w Rokietnicy ustalono że rodzicom których dzieci nie będą uczestniczyły w zajęciach zwracana będzie opłata za przedszkole. Tak sytuacja sprawia że koszty utrzymania przedszkola w przeliczeniu na jedno dziecko wzrosły. W czasie dyskusji ponoszona była kwestia wprowadzania opłaty za gotowość w formie ryczałtu.

Badania ankietowe w szkołach

W dalszej części omówiono wyniki przeprowadzonej ankietyzacji w szkołach. Koordynator projektu - Bernard Sabura omówił przebieg procesu ankietyzowania uczniów i rodziców. Zwrócił uwagę na problemy, jakie pojawiły się w trakcie prowadzenia ankietowania. Jednym z nich jest bardzo częste, zbyt niskie zaangażowanie się rodziców w proces oceny szkoły. W Rokietnicy w ankietowaniu uczestniczyło niemal 90% uczniów i około 65% rodziców. Powodem jest niska frekwencja rodziców w czasie wywiadówek szkolnych. Bernard Sabura zwrócił uwagę na wagę komentarzy, jakie umieszczali uczniowie w odpowiedzi na pytania ankietowe. Komentarze te są uszczegółowieniem odpowiedzi, udzielanych przez uczniów. W trakcie dyskusji podkreślono rolę analizy, którą należy przeprowadzić z udziałem nauczycieli, kadry kierowniczej oraz władz oświatowych gminy. Opracowane w formie analiz wyniki ankietowania powinny zostać podane do publicznej wiadomości uczniów i rodziców. Jednocześnie należy przygotować plan usprawnień, który doprowadzi do wyeliminowania negatywnych zjawisk wpływających na poczucie bezpieczeństwa w szkole.

W trakcie dyskusji zwrócono również uwagę na rolę ankietowania w postrzeganiu samorządu terytorialnego, jako odpowiedzialnego za świadczenie usług. Przedstawiciele gminy, w której wcześniej prowadzono akcję ankietową zwracali uwagę na rolę uświadomienia problemów, jakie istnieją w szkole a szczególnie bezpieczeństwa. Okazało się, że gdy przeprowadzono ankiety, zarówno nauczyciele, jak i rodzice zwrócili większą uwagę na problem bezpieczeństwa w szkole. Kwestie bezpieczeństwa w szkole w istotny sposób wpływają na efekty nauczania.

W trakcie dyskusji zdecydowano, że moderator przygotowuje zestaw interwencji, które mają na celu zminimalizowanie lub wyeliminowanie negatywnych zjawisk wpływających na bezpieczeństwo w szkole. Interwencje te zostaną zaproponowane gminom - członkom grupy wymiany doświadczeń do przedyskutowania.

Koszty edukacji w gminach

Kolejna część spotkania dotyczyła analizy kosztów edukacji w gminach. Analiza skupiała się na kwestii wydatków inwestycyjnych oraz bieżących oraz ich wpływu na zadłużenie gmin. W zaprezentowanym przez Bernarda Saburę narzędziu analitycznym gminy będą mogły ocenić planowany poziom zadłużenia oraz jego konsekwencje. Zaletą zaproponowanego narzędzia analitycznego jest przejrzysty sposób prezentowania wyników finansowych gmin. Umożliwia prezentowanie danych finansowych na forum rady gminy oraz mieszkańcom.

Zaprezentowane wyniki prac prowadzonych przez Bernarda Saburę wskazały na zagrożenia, jakie wynikają dla budżetów gmin, a są spowodowane brakiem powiązania inwestycji z towarzyszącymi im w przyszłości wydatkami na eksploatację i utrzymanie.

Prawo lokalne

Ostatnim punktem spotkania było omówienie zasad stanowienia prawa lokalnego. Dyskusja dotyczyła wydawanych przez gminy decyzji administracyjnych w obszarze oświaty. W dyskusji podkreślono, że wiele decyzji administracyjnych jest uchylanych z powodu opóźnień, jakie wynikają z nadmiaru zadań nakładanych przez administrację centralną na administrację samorządową. Inną istotną przyczyną są zawichości i niejasność rozwiązań prawnych ustanowionych przez parlament, a także przepisów wykonawczych wprowadzanych przez administrację centralną. Uzgodniono że, gminy przygotowują zestawienie uchylonych decyzji administracyjnych oraz tych aktów prawnych, które są niejasne i sprawiają najwięcej problemów interpretacyjnych. W trakcie dyskusji ustalono również, że zostanie przygotowany przez moderatora wykaz orzeczeń NSA dotyczących decyzji administracyjnych, przyjętych przez gminy w obszarze oświaty.